

Bijlage 4: Implementatiehandleiding bij Model Verordening jeugdhulp (gewijzigd model, februari 2026)

Een rechtvaardiging voor een standaard identificatieplicht is niet uit de (totstandkomingsgeschiedenis van de) Jeugdwet te halen. Vanuit het oogpunt van de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik valt hier wel wat voor te zeggen. Het oorspronkelijke model uit december 2024 bevatte dan ook een verplichting. Nu de wetgever hier niet voor gekozen heeft bevat de wijziging echter een meer genuanceerde bepaling, die uitgaat van de wettelijke vergewisplicht en de afweging in het individuele geval bij het college legt.

Personen met de Nederlandse nationaliteit kunnen zich in ieder geval legitimeren door middel van een:

1. paspoort;
2. Europese identiteitskaart;
3. een rijbewijs.

Ten aanzien van personen zonder de Nederlandse nationaliteit is het identiteitsbewijs van belang voor het vaststellen van de verblijfsrechtelijke status. De volgende documenten kan de gemeente voor de wet in ieder geval als geldig identiteitsbewijs aanmerken:

- vreemdelingendocument van het type I, II, III, IV of EU/EER;
- verblijfskaart Ministerie van Buitenlandse Zaken (legale vreemdelingen);
- buitenlands paspoort;
- vreemdelingendocument van het type W (asielzoekers).

Het rijbewijs is een algemeen erkend identiteitsbewijs (artikel 1, Wet op de identificatieplicht), maar in situaties waarin gegevens over verblijfsstatus en nationaliteit belangrijk zijn, geeft een rijbewijs geen duidelijkheid. Een rijbewijs zegt namelijk niets over de nationaliteit en verblijfsstatus. Voor personen zonder de Nederlandse nationaliteit is het rijbewijs daarom geen geschikt identificatiemiddel.

In het kader van de verblijfsrechtelijke status is het van belang te beseffen dat gemeenten ook een taak hebben ten aanzien van jeugdigen die geen rechtmatig verblijf in Nederland hebben. Dit is geregeld in artikel 1.2, van het Besluit Jeugdwet. Dit doet uiteraard niet af aan het feit dat ook de identiteit van deze jeugdigen moet worden vastgesteld.